

2003-07-01

ПОЗИЦИЯ

ОТНОСНО: Проекта на Закон за обществените поръчки

Проектозаконът за обществените поръчки съдържа няколко принципно нови положителни моменти, липсващи в сегашния закон, а именно:

- налице е пълно съответствие с директивите на ЕС в сферата на обществените поръчки;
- въведено е ограничение за внос на стоки по ОП с произход от страни, в които няма реципрочен достъп на български кандидати до ОП.
- въведена е бариера за честите неоснователни съдебни обжалвания, блокиращи изпълнението на ОП, чрез повишаване на таксата за обжалване на решения на възложителите на 4% от стойността на поръчката.
- стимулира се участието на МСП чрез ценови преференции, но само спрямо кандидати от страни, с които няма двустранни договори, действащи до приемането на страната в ЕС;
- налице е по-голяма гъвкавост при възлагането на ОП.

Проектозаконът не решава някои от най-съществените проблеми в процедурите за възлагане и изпълнение на обществени поръчки:

1. Не е предвиден ред за атакуване на непрофесионално и/или некоректно подготвени задания за ОП, съдържащи неясноти и двусмислия, които на по-късен етап се явяват източник на спорове. Необходимо е да се предвиди "филтър" за коректност с участието на експерти на браншовите сдружения с цел да се осигури прецизност на заданията. Привличаните външни специалисти в оценъчните комисии също следва да бъдат избирани от списъци, предложени от тези сдружения.
2. При прекратяване на процедури за ОП по вина на възложителя (липса на средства и др.) законово да се регламентира възстановяване на вече направените от кандидатите разходи по подготовка на офертите, издаване на банкови гаранции, лихви и др.
3. Да се предвиди забрана за участие на кандидати от страни, които не осигуряват адекватен реципрочен достъп за български участници до обществени поръчки на местния пазар. Изключения да се допускат с решение на МС за високотехнологични стоки и услуги.
4. С цел осигуряване на бързина при решаване на спорове, водещи до блокиране на ОП, е целесъобразно да се въведе арбитражно производство на основа на отделен специален закон.
5. Заданията за ОП следва да съдържат параметрите, характеризиращи критерия "икономически най-изгодната оферта" и техните тегла, а също и алгоритъм за оценка на степента на съответствие, по който се разпределят точките при класирането на кандидатите. Протоколите на комисиите за оценка трябва да включват съответните оценки по обявените параметри за всеки един от кандидатите.

6. Сроковете за изпълнение на ОП в строителството да текат не от момента на възлагане на ОП, а от момента на учредяване на право на строеж по ЗУТ, тъй като изпълнителят не може да предвиди срока на това учредяване, което зависи от общинските органи.
7. Да се предвиди достъп до решенията на възложителя. Такъв е предвиден само до протоколите на комисиите по оценка на офертите. Тази практика сериозно накърнява интересите на некласираните кандидати за съдебна защита на техните права, тъй като предмет на обжалване не е протоколът на комисията, а решението на възложителя, с който кандидатът не разполага.
8. Последващи промени във вече сключени договори за доставка на стоки и услуги трябва да се отразят в регистъра за ОП. Масова практика е да се правят анекси по сключени договори, което е сериозен източник на непрозрачност и корупция.
9. Регистърът за ОП трябва да съдържа пълна информация не само за спечелилия кандидат и параметрите на сключения договор, но и данни за останалите кандидати и техните оферти, решенията на комисиите, обжалвани ли са, качеството на извършените услуги и доставки, и т.н. Целта е да се осигури, от една страна, публичност и прозрачност, а от друга - възможност за сериозни анализи относно ефективността на разходваните бюджетни и обществени средства. Понастоящем такава централизирана информация отсъства.
10. Не е ясно специфициран видът на изискваните документи за кандидатстване – оригинални, нотариално заверени, копия с мокър печат, копия и т.н., което затруднява и бави кандидатите и води до риск от невалидност на офертите